

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Lägenhetsbrand i äldreboende där en äldre rullstolsbunden kvinna undkom oskadd. Under hösten året innan stod det i en lokaltidning en artikel med rubriken "Brandskyddet uselt på område X äldreboende". Artikeln skapade en viss oro bland boende och anhöriga och flera hörde av sig till brandförsvaret med frågor. Med anledning av detta fick undertecknad i uppdrag av brandchefen och socialchefen i kommunen att undersöka hur det egentligen låg till. Enligt kommunen är detta ett vanligt bostadshus och skall bedömas efter de kriterierna. Sett ur det perspektivet visade besiktningen att byggnaden är bättre än normala flerbostadshus även om vissa mindre brister fanns. Som äldreboende är det mer diskutabelt bla. annat eftersom ingen personal finns att tillgå i byggnaden. Efter detta hölls ett informationsmöte med boendets förtroenderåd och kommunens tekniska kontor fick i egenskap av fastighetsägare vetskap om bristerna och blev uppmanade att åtgärda dessa. Dvs. det fanns flera anledningar att undersöka den här branden.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Undersökningen gjordes yy-yy-yy av brandinspektör Hans Lardner Z-stads Brandförsvaret.

Beskrivning av objektet Flerbostadshus 6 våningar byggår 1993. Br 1 byggnad. Byggnaden skall enligt kommunen betraktas som vilket vanligt flerbostadshus som helst, trots att där endast bor äldre som anvisats plats av kommunen. I huset finns 6 uppgångar med ca. 20 lägenheter i varje uppgång. Förutom lägenheterna finns i bottenplanet en restaurang och gemensamhetslokaler.

Ett automatiskt brandlarm som omfattar gemensamhetslokalerna och trapphuset finns. Larmet är direktkopplat till brandförsvaret. I trapphuset finns rökluckor som manövreras från markplanet.

Trapphusen är öppna. Bärande och avskiljande väggar och bjälklag är utförda av betong. Lägenheterna är avskilda mot varandra i klass Ei60. Lägenhetsdörrarna har endast 15 min. brandmotstånd.

Brandvägar finns anordnade för åtkomlighet med brandförsvarets höjdfordon. Den aktuella lägenheten ligger på plan 6 och består av två rum och kök. Ansamlingen av brännbart material i form av möbler och annan inredning var normal. Fungerande brandvarnare fanns. Brandförsvarets personal är väl införstådda med att detta är ett äldreboende och orientering har skett på objektet.

BESKRIVNING AV HÄNDELSEN

xx-xx-xx kl 19.09 inkom larm till brandförsvaret via SOS 112 om lägenhetsbrand på adress Y.

En person som vistas i trapphuset kände röklukt och lokaliserade lukten till plan 6 där det även sipprar ut lite rök genom brevkastet.

Personen knackar på alla dörrar på plan 6, en person öppnar och denne ombeds larma 112. Under brandförsvarets framkörning inkom även automatiskt brandlarm från objektet. Vid brandförsvarets framkomst 7 min. efter larm, möter en boende i porten och öppnar dörren. Rökdykare går upp till plan 6 och träffar där på en äldre kvinna som sitter i rullstol. Trapphuset är delvis rökfyllt på plan 5-6. Kvinnan tas omhand och förs i säkerhet i en grannlägenhet. Hon förs senare med ambulans till sjukhus för undersökning av eventuella rökskador, men hon var oskadd.

Rökdykarna går in i brandlägenheten vars dörr var stängd men olåst. Lägenheten är helt rökfylld och det brinner med öppna lågor på diskbänken och i skåpinredningen ovanför diskbänken. Rökdykarna släcker branden med medhavd slang, lägenheten och trapphuset ventileras från rök. Rökluckan i trapphuset fungerar inte så ventileringen får göras via trapphuset och ut genom fönster i brandlägenheten.

Polispatrullen på plats gör bedömningen att det är brand utan misstanke om brott, därför görs ingen avspärning. Bedömningen grundar sig på antagandet att någon form av elektrisk utrustning på diskbänken orsakat branden. Brandskadorna är begränsade till diskbänken, överskåpen och kökets tak, resten av lägenheten har sot och rökskador och är därför obeboelig.

UNDERSÖKNINGEN

Undersökningen gjordes yy-yy-yy med start kl. yy.yy. Polisen deltog ej eftersom ingen brottsmisstanke fanns. I lägenheten fanns personal från ett saneringsföretag. Allt brandskadat material som funnits på diskbänken var bortstädat och kastat därför fanns ingen möjlighet att konstatera vad som stått på diskbänken. Det kan konstateras att det brunnit på diskbänkens vänstra sida och i överskåpet.

Hemtjänspersonal ombeds att komma till lägenheten för att eventuellt kunna förklara vad som brukar finnas på diskbänken.. På den plats på diskbänken där branden börjat brukar det normalt stå ett diskställ helt gjort av plast. Dessutom är elkabeln till microvågsugnen dragen från ett vägguttag under överskåpet, bakom diskstället och till micron som står på ett bord intill diskbänken.

De berättar även att kvinnan alltid brukar ha ett levande ljus på sitt köksbord när hon äter. De har flera gånger bett henne att inte tända ljuset eftersom de varit rädda att den höga ljusstaken skulle välta. Samtidigt ringer dottern till kvinnan som bodde i lägenheten och vill berätta om ett samtal hon haft med sin mor efter branden. Modern som trots sin höga ålder är fullt klartänkt berättar följande. Hon har ljuset på bordet tätt och av någon anledning kör hon på köksbordet med sin rullstol så att ljuset välter och ramlar ner i hennes knä. På sig har hon ett förkläde som antänds av ljuslågan. Hon har sinnesnärvaro nog att ta av sig förklädet och kasta det mot diskbänken. Hon åker sedan med sin rullstol ut från köket för att ta sig ut ur lägenheten. På rullstolen finns en knapp med vilken hon kan öppna lägenhetsdörren. Hon kommer ut på vilplanet och stänger dörren. Där möts hon sedan av rökdykarna.

Eftersom brandlarmet utlöste under brandförsvarets framkörning kan man anta att rök som kom ut när dörren öppnades aktiverade den rökdetektor som sitter i trapphustaket.

SLUTSATS

Bedömningen är att branden orsakats av levande ljus som ramlat och antänt kvinnans förkläde och att hon sedan kastat förklädet på diskbänken.

SPRIDNINGSRISK

Bedömningen är att utan upptäckt och brandförsvarets insats förelåg risk för brandspridning via fönster upp till den brännbara takfoten och vidare in på vinden.

ERFARENHETER

Inringt brandlarm från ett objekt som har automatiskt brandlarm, gjorde att ingen tänkte på att ta med nyckeln till objektet. Flera lyckliga omständigheter gjorde att det gick bra den här gången. En person gick i trapphuset vid rätt ögonblick och reagerade på röklukten. Någon fanns hemma som kunde hjälpa till att larma. Dörröppningsanordning på rullstolen gav kvinnan möjlighet att snabbt komma ut.

ÅTGÄRDER

För att undvika onödiga rykten mm. efter inträffade bränder har Z-stads Brandförsvaret som rutin att sända ut ett informationsblad till grannar. Så gjordes även vid det här tillfället. (Infobladet bifogas) På begäran av Tekniska nämnden i A-bys kommun, gjorde undertecknad en skriftlig redovisning av branden, byggnadens brandtekniska status och lämnade även förslag på säkerhetshöjande förbättringar.

FÖRSLAG

En av de säkerhetshöjande åtgärder som brandförsvaret föreslagit är

att personal skall finnas tillgänglig i huset.

Att den typen av brandvarnare som via trygghetslarmet kan sända en signal till personsökare installeras i lägenheterna.

Att rökluckorna i trapphustaken kopplas via rökdetektorer så att ventilering av trapphus kan ske redan före brandförsvarets ankomst.

Detta kan skapa en bättre miljö i trapphuset i händelse av brand eftersom många boende kan ta sig ut i trapphuset men ej vidare därifrån.

Dörrstängare på lägenhetsdörrarna bör övervägas.